

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ Apologeticæ Et Miscellanæ,
Adversvs Doctrinam Cornelii Iansenii Propvgnatam Ab
Eivs Patronis Svb Prætextv Qverimonix Typographi
Lovaniensis**

Derkennis, Ignatius

Antverpiæ, 1641

IV. De Libertate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73743)

beneficii ingratum. 3. auxilio sibi dato non vrentem. 4. quod lex noua, quantum de se est, sufficiens auxilium det ad non peccandum. His addit in i. ad Cor. c. i. lect. i. Deum, quantum in se est, vocatis dare ea per quæ venire ad eum possint. An expressius mentem suam de gratia sufficiente Angelicus Doctor exprimere potuisset? Quid est enim nos iam grauius peccare, esse magis ingratos, nos non vti auxilio dato; quid est per legem nouam dari auxilium sufficiens ad non peccandum, quam id quod cum communi Ecclesiæ sensu profitemur, dari gratiam sufficientem, quæ cum non sortiatu semper effectum, necesse est distincta sit ab efficaci? *Sed opponunt Ianseniani aliud auxilium statui à Thomis, aliud à nobis.* Quid hoc ad controuersiam principalem pro Iansenio, qui ingeminat Pelagianum esse auxilium omne sufficiens distinctum ab efficaci? cuius oppositum ita constanter cum S. Thoma tuentur Thomistæ, vt sententiam suam tanquam certissimam ab omnibus Theologis admitti assument, eamque ab omnibus discipulis S.

Thomæ propugnari. *De quo V. Theses c. 2. ar. 8. in Academia Louanensi. Quin & Aluarez ipse (quem pro se Aduersarij allegant) disp. 79. conclus. 3. non obstante naturâ gratiæ efficaci, asserit auxilium ab eâ distinctum esse verè sufficiens. In hoc ergo D. Thomæ & Thomistæ suffragantes habemus, vt non magis Pelagianismi argui possimus quam illi & Catholicæ toto passim orbe Academiæ. Sed iniquissimam accusationem fouere malunt Ianseniani, vt suo in omnibus patrocinentur Iansenio. Quid quod gratiam merè sufficientem P. Thomas Leonardi, studij generalis Ordinis PP. Prædicatorum Regens primarius, vtique secundum mentem D. Thomæ aliorumque, in thesibus Louanij publicè propugnatis anno 1635. 12. Martij, ita describat thesi 9. *Efficax gratia & sufficiens non differunt essentialiter; potestq; eadem gratia vni solum esse sufficiens, que in eodem gradu existens alteri melius disposito esset efficax.* Ad idem thesi 8. *physica prædeterminatio gratiam sufficientem non destruit.**

IV. DE LIBERTATE.

Libertatem à Iansenio explicatam per omnia congruere cum Tridentino confidenter vrgent Ianseniani. 1. quia S. Prosper (qui à Concilio citatur ad marginem sess. 6. cap. 5.) aperit docet lib. 2. de vocatione gentium c. 28. gratiam collatam, quod ea mutabilitatem voluntatis non auferat, abici posse in sensu diuino, quem proinde Concilium tantum intendit. 2. Quia in eundem sensum Sotus lib. 1. de natura & gratiâ c. 16. Concilium, cui ipse interfuit, exponit. 3. Quia non rapit Deus secundum Iansenium impetu effreni & irresistibili voluntatem, prout heretici fingunt: in quem finem varia ex Luthero proferunt loca. 4. Quia Suarez prologo. 1. de gratiâ c. 5. docet stante indifferentia intellectus, duplici cursu impelli posse voluntatem; altero necessitante, altero molliori quo non eueritur libertas. pag. 60. 61. 62. 63.

RESP. Nullum pro Iansenio ex his peti præsidium: nam ipsum Concilium disertè illi aduersatur: quod sess. 6. cap. 5. expressè ait: *Tangente Deo cor hominis, inspirationem illam recipiens abicere potest, quod tradit Concilium, vt ostendat nos gratiæ, quæ vocamur & conuertimur, liberè assentiri: hoc enim negabant heretici. Eundem in sensum ait can. 4. Liberum arbitrium Deo excitanti atque vocanti posse dissentire si velit.* Causa igitur ex mente Concilij, cur liberè assentiamur inspirationi, est; quod, dum vocamur, excitanti Deo dissentire possimus: quo designat tunc dari indifferentiam ad oppositum, quod negat Iansenius. Nec ad

rem facit aut scopum Concilij, quod obmutabilitatem suam voluntas eam postea abicere possit: inde enim non arguitur libertas pro eo instanti, quo ponitur consensus. Vnde

RESP. AD I. Iansenio nihil omnino S. Prosper patrocinetur; imò verò reptignat: quia non citatur ad marginem Concilij, vt ex eo probetur mutabilitas voluntatis quæ post consensus potest gratiam abicere; (nihil enim ad scopum Concilij id attinebat) sed quia c. 28. & 29. veram pro eodem instanti indifferentiam ad consensus & dissentium agnoscit, ob quam Concilium declarat nos liberè consentire. Porro caput illud 28. sic inscribit: *Possit eos, qui gratiâ Dei in Christum credunt, non credere &c. In quem finem ait: Quem admodum illi (qui iam crediderunt) in sua habent potestate vt exeant; ita & isti (qui iuuantur vt credant) in sua habent potestate ne veniant: sed qui veniunt, Dei auxilio diriguntur; qui non veniunt, suâ pertinaciâ reluctantur.* Quid verò est aliquem habere in suâ potestate ne veniat, quid alium suâ pertinaciâ reluctari, nempe Deo vocanti, nisi instructum esse indifferentiâ ad opposita? quod quia Concilium intendebat, Prosperum citauit. Eandem hic indifferentiam sub initium capitis significat his verbis: *collatam gratiam nemo negligeret;* sic enim arguit inconstantiam voluntatis, vt asserat collatam gratiam necessariam ad perseuerandum negligi, adeoque

que tunc gratiæ dissentiri. Similia habet c. 29. sub initium.

RESP. AD SECVNDVM. Æquè parum Iansenio fauet Dominicus Sotus: nam is lib. supra citato c. 15. apertè sic ait: *Neminem coactu Deus aut necessitate ad se trahit: sed in nostrâ est potestate gratiam eius respicere.* Deinde exponens ibidem libertatem, ait: *Ea est immunitas à necessitate, siue (vt antè) opponitur coactioni & necessitati.* Et hæc, quia naturalis, permanet post peccatum. Post hæc c. 16. causam liberam sic definit, *que positis omnibus requisitis ad agendum potest agere & non agere.* Quibus omnibus indifferentiam ad vtrumque manifestè Sotus admittit ex mente Concilij: prædicta autem omnia sic inscctatur Iansenius, vt indifferentiam eam clamet diametraliter gratiæ repugnare, tomo 3. lib. 7. c. 14. Ex quo patet Sotum, cum neget sine indifferentiâ ad oppositum stare libertatem, ex sensu Concilij Iansenio repugnare.

RESP. AD TERTIVM. Non videtur doctrina Iansenij à doctrina Lutheri aut Chemnitij distingui: nam Lutherus, quâ ratione mala fiant, sic exponit lib. de seruo arbitrio. §. Alterum Paradoxon: *Homo cum vacat spiritu Dei non quidem violentiâ, velut raptus obrorto collo, nolens facit malum . . . . sed sponte, & libenti voluntate facit.* Verùm hanc libertatem non potest suis viribus omittere. Quomodo verò, bonum velimus, sic paulò post exponit: *Per spiritum Dei voluntas iterum merâ libentia, & pronitate, ac sponte sua vult & facit, sed pergit volendo, & lubèdo, & amando bonum, sicut autè a voluit, & lubuit, & amauit malum.* Et infra: *Idè, facimus volentes & lubentes pro natura voluntatis, que si cogeretur, voluntas non esset.* Huius interpres Chemnitius in examine Trid. c. 2. sic ait: *Gratia operatur non vt conuersio sit brutum aliquid in homine sine motu, actione aliqua mentis, voluntatis & cordis; nec est violentum aliquid sicut cum saxum impellitur. . . . In summa*

in conuersione oportet fieri motus aliquos, & actiones, mentis intelligendo, voluntatis assentiendo: Spiritus enim sanctus facit, vt velimus & possumus intelligere, assentiri, accipere, operari. Et infra: *Certum est conuersionem non fieri sine aliquo motu & actione mentis, voluntatis, & cordis.* Et post multa: *Quando Spiritus sanctus cepit naturam sanam, tunc nec mens nec voluntas est otiosa, sed aliquos habet nouos motus, quos etiam debet exercere. . . . Non enim ita operatur Spiritus Dei in voluntate hominis sicut lapides voluuntur, & inanimata implentur, ita vt in spiritalibus mens & voluntas rapiantur sine motu aliquo mentis & voluntatis sapientie & voluntario: Scriptura enim disertè affirmat, renatos in spiritalibus scire, credere, desiderare, &c. qua extra controuersiam sunt actiones mentis & voluntatis.* Hæc ille omnia sic fieri admittit, vt homo simul ex cognitione ac deliberatione & iudicio procedat, vt euidenter patet ex initio capituli, & horum omnium sensum multis probat ex Augustino. Ex quibus patet non alium ibi à Luthero & Chemnitio impetum effrenem & irresistibilem gratiæ stans, quàm eum quo necessariò rapiatur voluntas sublatâ tunc indifferentiâ ad oppositum. Hæc omnia sic admittit Iansenius, vt solam coactionem asserat repugnare libertati. Quodnam ergo inter eos hic doctrina discernitur?

AD QVARTVM RESP. Immeritò omnino Suarez adduci in patrocinium Iansenij: nam etiâ ille de potentia absoluta (de quo iam non est vlla controuersia) concedat voluntatem sublatâ libertate determinari posse; numquid tamen eâ stante concedit sic de facto impelli, imò nec impelli posse, quin cum eo impellatur etiam posito componi queat non actus. Et hæc ratio est, cur tam acerbe eum trahebat Iansenius: quod minimè fecisset, si cum perfectâ determinatione ad vnum veram stare libertatem Suarez docuisset.

V. DEVS IMPOSSIBILIA NON IVBET.

DIcunt I. multos auerti à Iansenio per indiculos, & Theses publicè ac priuatim impressas; in quibus dicatur eum docere, quòd Deus impossibilia hominibus lapsis præcipiat. 2. Falsum id esse, si absolutè impossibilia intelligantur: sin autem, posse secundùm omnes suas circumstantias coram Deo impleri sine gratia Dei, ad Heresim Pelagij pertinere iuxta Augustinum. 3. S. Thomam, & Thomistas, nominatim Ferrarientem idem docere. 4. Frustrâ nos conuerti improbari à Iansenio sententiam ex epist. ad Demetriadem, cum ista epistola Pelagij sit, & sententias contineat, quas improbat Augustinus. pag. 53.

RESP. AD PRIMVM. Indiculos, aut Theses

priuatim impressas, nullas nominamus, palam in luce ambulamus: alio exemplo, quàm si, qui hæctenus, quoad possunt, sub alieno nomine delitescunt, si bonæ causæ aduocati sint, predeant, & subscribant nomen suum, ne aliis nihil sit huiusmodi patrocinium, iuxta Belgicarum Curiarum, & aliarum laudabilem præxim. Quamdiu pergent in scenam producere conuenientem Theologica lingua Typographum idiotam?

AD SECVNDVM. Audite Theologi, res magnas docebimini, si fortè nescitis, falsum esse Deum absolutè impossibilia præcipere, id est non præcipere Chimæras, & Hircocænos formare,